

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/96

KARAR NO : 1987/100

ÖZET: Asker olmayan kişilerin 353 sayılı Kanun'un 11. maddesinde yazılı olmayan suçlarına ait davanın adlî yargı yerinde görülmesi gerektiği hk. 2565 sk 4, 25. md

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Feridun Zemzemi

O L A Y : 6.11.1985 günü sanığın; yurt dışına çıkmak amacı ile Edirne İli Doyran Köyü Bağlar Mevkiinde 1. askerî yasak bölgede dolaştığı, bu sırada görevli devriye erleri tarafından yakalandığı; böylece, Askerî Yasak Bölgeye girme suçunu işlediği ileri sürülerek, Edirne C. Savcılığınca düzenlenen 14.11.1985 günlü, 1985/750 sayılı iddianame ile eylemine uyan 2565 sayılı Kanun'un 7/b. maddesi delaletiyle 25/b. maddesine göre cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Edirne 1. Asliye Ceza Mahkemesi; 31.1.1986 gününde, 1985/431-1986/24 sayı ile; sanığa atılı suçtan dolayı yargılama yapma görevi Genel Kurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'ne ait olmakla mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş ve karar temyiz edilmemek suretiyle kesinleşmiştir.

Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi; 9.9.1987 gününde, 1987/57-86 sayı ile; sanığın kastının yurt dışına çıkmak olduğu, bu amaçla Pasaport Kanununa muhalefet ederek Meriç Nehrini geçmek istediği sırada yakalandığı anlaşıldığından, sanığa atılı suçun oluşmadığı, eylemin sübutu halinde sanık hakkında Pasaport Kanununa muhalefet suçundan uygulama yapılması ihtimali bulunduğu, bu suça ait davaya ise adlî yargı yerinde bakılması gerektiği ileri sürülerek görevli yargı yerinin belirlenmesi amacı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmiş, dosya Askerî Savcılığın 15.10.1987 günlü, 1986/1417 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Uğur Tönük, Adnan Hamzaoğulları, Y. Tahsin Özgen, Dr. Önder Ayhan ve Erkan Başeren'in katılmaları ile yaptığı 9.11.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavıoğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ertan Urunga'nın Adlî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay; sanığın yurt dışına gitmek amacıyla Edirne İli, Doyran Köyü, Bağlar Mevkiinde askerî yasak bölgeye girdiği iddiasından ibarettir.

Sanığa atılı suçun TCK.nun 135. maddesi kapsamında değerlendirilmesi halinde Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nde yargılanmasının gerekeceği kuşkusuzdur. ~~İkinci~~ Çünkü TCK.nun 135/1. maddesi; Askerî Ceza Kanununun 57/2. maddesi ile TCK.nuna atıfta bulunulan bir suç oluşturmakta, maddede aynen "herkim devletin

askerî menfaati icabı olarak girilmesi men edilmiş olan yerlere veya toprak, veya hava mantıklarına gizlice veya iffal ile girerse" denilmekte, 353 sayılı Kanunun asker olmayan kişilerin askerî mahkemelerde yargılanmaları başlığını taşıyan 11/a. maddesinde, Askerî Ceza Kanununun 57/2. maddesinde yazılı suçları işleyen sivil kişilerin askerî mahkemelerde yargılanmaları öngörülmektedir.

Ancak; incelenen dosya içeriğine göre, sanığın girdiği yasak bölgenin, Genelkurmay Başkanlığı'nın 4.6.1987 günlü, 0925-95 sayılı yazısında ikinci derecede kara askerî yasak bölgesi olarak değerlendirildiği, sanığı yasak bölgede yakalayan görevli tanık erlerin talimatla alınan ifadelerinden, sanığın yakalandığı yerde tel-çit bulunmadığı, keza görülebilir mesafede yasak levhasının olmadığı anlaşılmaktadır.

Bilindiği gibi mahkemeler, uygulanması istenilen yasa maddeleri ile değil iddianamede gösterilen eylemle bağlıdır. Dava konusu olayda, sanığın yakalandığı ileri sürülen yerin askerî yasak bölgede olduğuna dair görülebilir mesafede belirgin işaretler bulunmadığına, ayrıca sanık yasak bölgeye gizlice ve iffal ile girmeye göre, dava konusu eylemin, sübutu halinde manevi unsur (sanığın kastı) açısından TCK.nun 135/1. maddesinde yazılı suç belkide oluşmayacaktır. Bu durumda sanığın amacının yurt dışına pasaportsuz çıkmak olduğunun kabulü ve bu gibi suçlarda adli yargı yerinde bakılması gerekecektir.

Açıklanan nedenlerle Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Edirne 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 31.1.1986 günlü, 1985/431-1986/24 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre davanın adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Edirne 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 31.1.1986 günlü, 1985/431-1986/24 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.11.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selahattin Metin

Üye
Mehrur Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Uğur Töntül

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Dr. Önder Aphan

Üye
Erkan Başaren